

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
В.о. ректора, професор

Костянтин СУХИЙ
2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для прийому для навчання
за освітньо-науковою програмою «Економіка»
підготовки **доктора філософії**
на основі раніше здобутого ступеня **магістра (спеціаліста)**
зі спеціальності 051 – Економіка

Дніпро – 2024

ВСТУП

Програма фахового вступного випробування для прийому для навчання за освітньо-науковою програмою «Економіка» підготовки доктора філософії на основі раніше здобутого ступеня магістра (спеціаліста) розроблена відповідно до діючих нормативних документів: Конституції України, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII зі змінами та доповненнями, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» зі змінами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502) та Правил прийому до Українського державного університету науки і технологій на навчання за освітньо-науковим рівнем доктора філософії в 2024 році.

Фахове вступне випробування на навчання за освітньо-науковою програмою «Економіка» за спеціальністю 051 - Економіка приймається предметною комісією для проведення вступних випробувань до аспірантури.

Мета вступних випробувань – оцінка базових знань вступника до аспірантури з точки зору їх достатності для наукової роботи зі спеціальності 051 – Економіка (рівень підготовки кадрів вищої кваліфікації) для подальшого зарахування до аспірантури на конкурсній основі.

Завданням іспиту є виявлення у вступника до аспірантури здібностей до аналітичної і наукової роботи.

Екзаменаційний білет складається з чотирьох питань, що беруться з різних підрозділів тем навчального матеріалу (Розділ 2 Програми). Дані підрозділи включають основні положення базових економічних дисциплін: «Економічна теорія», «Глобальна економіка», «Економіка підприємства», «Соціальна відповідальність», «Національна економіка», «Регіональна економіка», що є основою розуміння сучасних економічних процесів та явищ макро-, мезо- та мікро-рівнів.

Інститути УДУНТУ формують екзаменаційні білети на базі Розділу 2 Програми фахового вступного випробування та у відповідності з варіативними освітніми компонентами ОНП «Економіка» доктора філософії, які відображають специфіку дисертаційних досліджень певного інституту.

При відповіді на питання екзаменаційного білету вступник до аспірантури повинен продемонструвати рівень фундаментальної підготовки, який дозволить йому успішно опанувати освітньо-науковий рівень вищої освіти.

За підсумками іспиту виставляється диференційована оцінка, в якій враховується якість відповідей на екзаменаційні питання, що містяться в білеті.

1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Форма проведення фахового вступного випробування – письмова.

Необхідні для вичерпної відповіді на питання записи виконуються на папері зі штампом університету. На кожному листі вступник до аспірантури вказує номер білета фахового вступного випробування. Листи нумеруються, заповнюються з обох сторін. Питання в білетах формуються на основі даної програми, яку вступники до аспірантури отримують завчасно.

При відповідях на теоретичні питання кандидат повинен продемонструвати не тільки володіння навчальним матеріалом, але й розуміння зв'язку теорії з практикою.

Рекомендується підготовка конспекту самостійної роботи по програмним питанням і по рекомендованій літературі.

2. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО БІЛЕТІВ

2.1. Економічна теорія та глобальна економіка

1. Концепція відтворення суспільного продукту. Теорії кругообігу.
2. Макроекономічна рівновага та нестабільність.
3. Регулятори і важелі антикризової політики держави.
4. Державні програми соціально-економічного розвитку.
5. Креативна економіка в постіндустріальному суспільстві.
6. Основи ринкової поведінки споживача.
7. Постіндустріальне суспільство, екологічні виклики та циркулярна економіка
8. Моделі ринку. Особливості поведінки виробника в різних конкурентних умовах.
9. Сутність та характеристика поняття «глобалізація».
10. Особливості глобальної економіки.
11. Форми прояву та наслідки економічної глобалізації.
12. Етапи економічної глобалізації.
13. Передумови та чинники глобалізації.
14. Основні теорії міжнародної торгівлі. Сучасна практика світової торгівлі.
15. Міжнародна фінансова система: сутність, структура та етапи розвитку.
14. Світові валютні ринки та сучасні валютні операції.
16. Глобальна цифрова економіка – перспективи для конкурентоспроможності України.
17. Глобальні проблеми економічного розвитку.

2.2. Національна та регіональна економіка

1. Поняття і ознаки національної економіки.
2. Цілі національної економіки і умови їх досягнення.
3. Структура та показники національної економіки.
4. Економічна система і її моделі.
5. Особливості національної економіки України.
6. Інституціоналізм і його роль у вивченні національної економіки.
7. Базисні інститути національної економіки.
8. Соціальна політика держави як основа підвищення добробуту громадян.
9. Суть і склад економічного потенціалу.
10. Тіньова економіка, структура й природа її виникнення.
11. Національне рахівництво. Вимірювання основних показників функціонування та розвитку національної економіки.
12. Економічні переваги адміністративно-територіальної децентралізації.
13. Регіональна економічна політика: сутність, механізми, стратегія.
14. Управління економічним розвитком регіонів в умовах децентралізації.
15. Інфраструктурне забезпечення економічного розвитку на регіональному та місцевому рівні.
16. Конкурентоспроможність регіону: сутність, механізм забезпечення.

2.3. Економіка підприємства

1. Підприємство як суб'єкт господарювання.
2. Система цілей діяльності підприємства та стратегія їх досягнення.
3. Структура стратегічного рішення підприємства.
4. Стейкхолдери та їхній вплив на діяльність підприємства.

5. Модель поведінки власника бізнесу.
6. Сутність планування та його основні об'єкти.
7. Принципи та методи планування.
8. Цілі та завдання бізнес-планування.
9. Зміст і порядок розробки виробничої програми.
10. Витрати виробництва і реалізації продукції. Формування собівартості продукції.
11. Планування виробничої програми в натуральному виразі.
12. Вартісні показники виробничої програми.
13. Сутність і призначення показника незавершеного виробництва.
14. Категорії «товар» в маркетинговій діяльності. Класифікація товарів.
15. Продуктивність праці персоналу: сутність, методи визначення та чинники зростання.

2.4. Соціальна відповідальність

1. Поняття та зміст соціальної відповідальності підприємства.
2. Сутність та параметри розвитку соціальної відповідальності людини Соціальна відповідальність держави.
3. Показники оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств.
4. Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність.
5. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності.
6. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства.
7. Соціальна відповідальність як національна ідея подолання системної кризи в Україні.
8. Соціальний облік та аудит як інструмент забезпечення прозорості та інформованості в питаннях соціальної відповідальності.
9. Соціальне партнерство на сучасному етапі його розвитку.
10. Соціальна відповідальність забезпечення гідних умов праці.
11. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі.
12. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу.
13. Практика трудових відносин крізь призму концепцій корпоративної соціальної відповідальності та корпоративного громадянства в Україні.
14. Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності.
15. Соціально відповідальний маркетинг.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

№	Тема	Автор	Назва	Видавництво
1	Економічна теорія та глобальна економіка	Колектив авторів під ред. В.М. Тарасевич	Економічна теорія. Мікроекономіка : підруч.	Київ : Знання, 2012. 134 с.
2		Манків Г.Н.	Макроекономіка (пер. англ.)	Київ : Основи, 2000. 588 с.
3		Колектив авторів під ред. В.М. Тарасевича	Економічна теорія. Макроекономіка: підручн.	Київ: Знання, 2012. 206 с.
4		Архієреєва С.І.	Глобальна економіка	Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018.

№	Тема	Автор	Назва	Видавництво
				192 с.
5		Колектив авторів під ред. В.М. Тарасевича	Сучасна міжнародна економіка	Дніпро: ПБП «Економіка», 2019.
6		Довгаль О.В., Андрусів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С..	Глобальна економіка	Івано-Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019. 262 с.
7	Національна та регіональна економіка	Жилінська О., Мельничук О. та інші	УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге.	Львів: Кальварія, 2017. 164 с.
8		Колектив авторів під ред. П.В. Круша	Національна економіка: підруч.	Київ : Каравела. 2018. 533 с.
9		Колектив авторів під ред. Ю.В. Орловської.	Регіональна економіка: навч. посіб. рекомендовано МОН України	Дніпропетровськ, 2012. 504 с.
10		Колектив авторів під ред. В.М. Тарасевича	Економічна теорія. Національна економіка: підручн.	Київ: Знання, 2012. 270 с.
11	Економіка підприємства	Яркіна Н.М.	Економіка підприємства	Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
12		Бойчик І.М.	Економіка підприємства: підручник	Київ : Кондор-Видавництво, 2019. 378 с.
13		Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С.	Економіка підприємства	Х.: ХНУВС. 2017. 192 с.
14		Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В.	Економіка підприємства	Київ: НаУКМА, 2018. 343 с
15	Соціальна відповідальність	Балуєва О. В.	Соціальна відповідальність: навчальний посібник	Маріуполь : ДонДУУ, 2017. 284 с.
16		Олійник О.О.	Соціальна відповідальність: навчальний посібник	Рівне : НУВГП, 2017. 222 с.
17		Кузьмін О., Пирог О.,	Соціальна відповідальність: практичний аспект:	Київ : Кондор-Видавництво, 2020.

№	Тема	Автор	Назва	Видавництво
		Чернобай Л.	навчальний посібник	244 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ВСТУПНИКІВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметичне від загальної суми балів, отриманих за кожне питання екзаменаційного білету, до якого додаються бали, що прописані в Правилах прийому (нарахування за кількість та якість наукових публікацій тощо).

Випробування вважається складеним на позитивну оцінку, якщо робота отримала не менше 60 балів.

Критерії оцінювання результатів	Кількість балів
Вступник має високий рівень фахових знань та вмінь, логіку мислення, вільно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати та знаходити правильні відповіді.	90-100
Вступник добре володіє матеріалом, здатний його аналізувати, але може припускатися окремих помилок, не завжди виявляє розуміння фахових знань та вмінь для знаходження всіх правильних відповідей.	75-89
Вступник має задовільний рівень фахових знань та вмінь, володіє матеріалом фрагментарно, допускає багато помилок під час знаходження правильних відповідей.	60-74
Вступник має суттєві прогалини в базових знаннях та не здатний самостійно знаходити правильні відповіді.	0-59

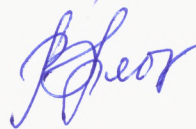
Розроблено:

Гарант ОНП «Економіка»
проф. каф. «Фінанси, облік та психологія»
д.е.н., професор

Володимир БОБИЛЬ

Зав. каф. «Економічна теорія та міжнародні економічні відносини», д.е.н., професор

Юлія ОРЛОВСЬКА

Зав. каф. «Підприємництва, організації виробництва та теоретичної і прикладної економіки»
д.е.н., професор

Лариса ГАРМІДЕР

Зав. каф. «Міжнародна економіка і соціально-гуманітарні дисципліни»
член-кореспондент НАН України,
д.е.н., професор

Віктор ТАРАСЕВИЧ

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи,
д.т.н., професор

Юрій ПРОЙДАК